

TRÍA PÉTRI ROVÍRAE POÉMATA LATÍNIS VÉRSIBVS INLVSTRÁTA

Matías López López

He renunciado a la posibilidad de obtener esquemas estróficos (cuando fuera necesario) propios de la versificación grecolatina. He procurado solamente reflejar en latín el *verso a verso* de los poemas originales de Pere Rovira que han sido objeto de mi elección. Por carecer el latín de acentos ortográficos, y para facilitar la lectura a quien desee ensayarla, me he permitido la presencia en mis versiones de acentos prosódicos —variables en número y acomodaticios— en los lugares que se estiman precisos, siguiendo el criterio de reproducir una acentuación sintagmática en lugar de acentuar todas y cada una de las palabras. He señalado siempre con la grafía “v”, y desde el título de mi aportación, la “u” consonántica aun cuando deba leerse (al igual que la vocálica) como nuestra “u”. Recuérdese que la “c” y la “g” latinas deberán leerse, respectivamente, como la “c” de ‘cuatro’ y como la “g” de ‘gato’ en todas sus apariciones. Téngase en cuenta que la labiovelar latina “qu” se lee como “cu” (por ejemplo: *-que* se lee “cue” y *qui* se lee “cui”). Finalmente, los diptongos latinos no admiten monoptongación (por ejemplo: ROVÍRAE se lee “Rouírae” y no “Rouíre”); y en cuanto a las geminaciones consonánticas —se dice en especial para el caso de “ll”—, aplíquese la pronunciación catalana (por ejemplo: *imbéllis* se lee “imbél·lis”, *flagellábor* se lee “flagel·lábor”).

...IL FAUT AVOIR LE COURAGE DE L' AVALER¹

Un dia, anys
després de perdre't, et trobaré,
quan ja només serveixi
per recordar. Em miraràs
amb els teus ulls de cuiro
i, com un bon covard, rebré
la fuetada ajupint-me i callant.
La càlida mà del teu amor,
encara generosa, em tocarà els cabells
i el teu cos m'excitarà
una vegada més. Dissimulant
et convidaré a un dinar de luxe
i et preguntaré pels teus poemes
i pels teus amants. Tu, com sempre,
massa intel·ligent per comprendre
la vilesa, somriuràs i diràs
quatre mots adequats en francès
sobre les ostres o la poesia.
A l'hora de les copes, jo
ho voldria però tu no
em preguntaràs res,
i em voldré creure que em menysprees
perquè m'estimes massa.
Faré el distret, diré frases brillants
més ridícules que mai
i a mitja tarda ens separarem;
cap a la vida tu, jo cap a casa.

---

1. Con variaciones si la comparamos con la perteneciente a la primera edición de *Distàncies* de 1981 (Premio de Poesía “Vicent Andrés Estellés” de 1980), sigo aquí la versión contenida en *Entre nosaltres. Antologia personal*: Lleida [Alfàzeta] 2010, p. 17.

...NECÉSSE ÉST STRÉNUE FATÉRI

Dies érit, postquam
té amísi, in quo occúrram tíbi,
tántum meminísse
ílle profutúrus. Ad mé aspícies
óculis túis coriáceis
ét, quasi imbélis óptimus,
submísse ac siléntio flagellábor.
Mánus túa, cálida propter amóres,
magnánima ádhuc, capíllos míhi tánget
corpúsque túum íterum
mé inflammábit. Ópe simulatiónis
ad prándium láutum vocábo té
átque a té de carmínibus nóva quaéram
et amatóribus túis. Tú, ut ést mós,
nímis ápta ad turpitúdinem
intelligéndam, subridébis appósitaque
perpáuca vérba Gállica língua
de óstreis vel de árte poética díces.
In ípsis póculis, véllem égo
pro viríli páрте rogári;
at tú nóles,
ac té despícere mé míhi persuadébitur
ídeo quia mé immoderáte amáveris.
Disténtum mé fíngam, aliquánto ridiculióres
senténtias insíignes elóquar,
átque sub vésperum nos dimittémus:
ad vítam tú, égo áutem dómum.

ELS VELLs DE LA PLATJA²

Mar de lleixiu i febre,
grisa mar dels que esperen el final.
Caminen vora l'aigua
amb unes cames blanques, tremoloses,
i miren les onades com si miressin sang.

Mala edat de la por i de la vergonya,
quan et parlen a crits o amb rialletes
i ja no pots tastar el vi ni la sal.

S'ofega el dia dins d'un núvol negre
i la platja s'esborra. Ells vells se'n van,
petits, pacífics, fràgils, sense veu,
i semblen criatures cansades de jugar.
Els mirem, allunyant-se a poc a poc.
Imaginem un pis embalsamat,
un sopar sense gana,
les paraules que ja no saben dir-se.
No ens fan llàstima,
potser perquè ens creiem que no serem com ells.

Hi penso quan travessen la finestra
les primeres aranyes de la llum.
Els veig, desperts, quiets, i sento el tuf malalt
dels seus llençols. En el pols del silenci
els pobres vells escolten un rellotge
que només marca hores que han passat.

I penso en el meu pare, que no dorm,
que no dormirà mai, i que està sol
a la platja més fosca de la mar.

---

2. Poema perteneciente al libro *La mar de dins* (Premio de Poesía "Carles Riba" de 2002): Barcelona [Proa] 2003, pp. 43-44.

SÉNES IN LÍTORE DEGÉNTES

Máre lixívií febrísque,
máre trísté términum exspectántium.
Prope rípas gradiúntur
subálbis ac trémulis crúribus,
ét, ut si cruórem inspícerent, fráctos flúctus inspíciunt.

Aétas mála timóris atque verecúndiae,
cum stridénter vel per irrisionem té alloquúntur
nec vínun nec sálem degustáre iám pótes.

Átra núbe díes mérgitur
ac revéllitur lítus. Ábeunt sénes,
párvuli, plácidi, frágiles, recónditi,
et puéri lusiónum fessi vidéntur.
Pedetemptim discedéntes éos tuémur.
Pollínctam sédem nóbis figurámus,
cénam cíbum fastidiéntem,
vérba quáe, díscita ólim, núnc dedíscunt.
Eórum nóñ miserémur,
fortásse quia nós íta non fóre crédimus.

Éos percúrro ánimo cum prímum albénte caélo
sólis rádií fenéstam pertránseunt.
Cérno éos, insómnes, immótos, atque faetórem
sindónum suárum aégrum olfácio. Siléntii
palpitatióne aerumnósi sénes horológium percípiunt
quod hóras quae fugérunt nótat ómnino.

Ac súbit imágo pátris qui nóñ dórmit,
qui dórmiet núllus, qui sólus ést
in lítore máris tenebricosíssimo.

BALADA DE L'AMIC MORT³

L'amic mort, el més trist dels amics,
ha tornat a la blanca rialla;
l'amic mort em visita de nit,
ja s'ha tret tot el dol de la cara:
diu que marxa molt lluny, amb l'amor
que l'ha ressuscitat i el matava.

Per mirar-se amb desdeny el no-res,
va buscar la finestra més alta.
Va fugir de l'agost mort de fred,
el seu aire, el seu sol són de marbre.

El recorden les seves amants
perquè, a trossos, va ser inoblidable,
i els amics no podrem oblidar
que era bo, i malvat de tan fràgil.
No sabem si demana el descans
que en el món sempre va rebutjar;
rossinyol que volia ser albatros
i volava per no caminar.

---

3. Poema perteneciente al libro *Contra la mort*: Barcelona [Proa] 2011, p. 53.

ÉLEGOS DE AMÍCO DEFÚNCTO

Amícus defúntus, amicórum flebilíssimus,
púrae comitáti rédiit;
amícus defúntus míhi nócte convénit,
iam núnc maerórem a vultu discússit:
áit sé longíssime discessúrum, úna cum amóre
qui éum lacerávit et módo vítam réddit.

Vt⁴ níhilum aspernánter prospíceret,
fenéstram quam áltam requisívit.
Augústum vitávit rígens,
áer sólque éi marmórei súnť.

Amatríces éum meminérunt
quia cárptim memorábilis ésset,
atque amíci éum bónum fuísse,
ac pérfidum ob fragilitátem, nón obliviscémur.
Háud scímus an cúpiat quiétem
quam in hóc múnđo úsque contémpsit,
aedón Diomedeidárum aémula
quáe, ne íter fáceret, voláre avébat.

---

4. Léase “Ut”.